

Orahovštica Trail - Uvod

Većina dnevnih posjetilaca Skadarškog jezera poznaje Virpazar kao polaznu tačku za vožnje čamcima po jezeru. Prirodne ljepote i kulturna zaostavština regiona Crmnice i zaleda Skadarškog jezera ostaju najčešće neotkriveni.

Ova mapa (sa pratećim elementima) je jedan pilot projekat koji ima za cilj da pomogne posjetiocima Skadarškog jezera u otkrivanju jedne male oblasti bogate prirodnim, kulturnim i turističkim sadržajem.

Dolina Orahovštice je jedan zaokruženi mikroregion formiran od istoimene rijeke. U prošlosti stanovništvo je pretežno živjelo u razduženim selima smještenim na okolnim planinskim padinama iznad doline rijeke. Virpazar je služio kao centralno mjesto za trgovinu. Stanovnici su obrađujući male plodne njive, terasasto poredane ("zgrade"), dobijali osnovne životne namirnice: kukuruz, razne žitarice, krompir, razno povrće i tradicionalno vrstvu grožđa „Vranac“ od kojeg se dobija kvalitetno vino i rakija. Od domaćih životinja svaka je porodica imala kravu, koze (ponegdje i ovce), magarce i konje.

Poštojalo je mnogo staza koje su sela međusobno povezivala, vodile prema rijavim i mlinovinama, kao i preko planinskih prevoja prema pijacama na obalama i unutrašnjosti države. Zbog teških životnih uslova, nagla industrijalizacija i još jačeg i razaračnjeg zemljotresa, u drugoj polovini XX vijeka došlo je do velikog oseljavanja stanovništva. Sela ostaju djelično bez stanovništva, a porodična imanja zarastaju u makiju i šumu.

„Orahovštica Trail“ poziva ljubitelje prirode i istorijskog nasljeđa na otkrivanje prirodnih ljepota, očaravajućih vidikovaca i tragača nekadašnjih životnih uslova lokalnog stanovništva.

Ponuda smještaja i gastronomije pruža mogućnost susreta i upoznavanja sa uslovima života i rada inovativnih stanovnika sela, kao i mogućnost višednevneg boravka u regionu.

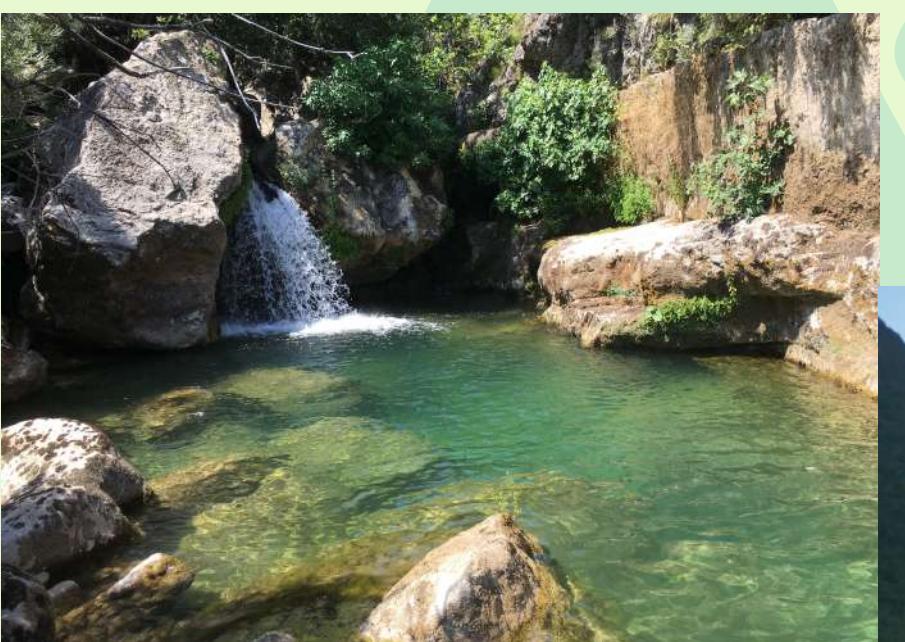
1) Babin most- most Opačac Vrijeme pješačenja 1 ½ h, dužina 4 km, visinska razlika 150 m 100 m ↘

Lagana pješčaka staza vodi dolinom rijeke Orahovštice. Prolazeći kroz djelomično bajkovite djelove šume i preko jednog sunčanog uzvišenja se stiže do slikovitog kamenog mosta Opačac. Ispod njegovih lukova se nalazi prirodni bazen za kupanje ispunjen hladnom izvorskom vodom smaragdno zelene boje.

2) Babin most- Dupilo – Babin most

Vrijeme pješačenja 1 ¼ h, dužina 5 km,
visinska razlika 250 m ↗, (vodopad: + ¼ h, 1 km, 60m ↗)

Panoramski motivima bogata staza južnom stranom doline vodi do sela Dupilo. Selo čine nekoliko zaseoka, ima tri crkve i jedan manastir. Sporedna staza se spušta do rijeke Orahovštice i do njenih približnih prirodnih bazena za kupanje koji su "ukrašeni" vodopadom. Po narudžbi, Tanja Dajković sprema ukusna jela sa lokalnim proizvodima, poslužena na terasi sa lijepom panoratom. Kao povratak do početka staze se može iskoristiti asfaltni put.

3) Dupilo (Šupljia stijena)- most Opačac – izvor Vrelaza - Dupilo

Vrijeme pješačenja 1,5 h, dužina 3,5 km,
visinska razlika 170 m ↗

Sa kružnom stazom se počinje od zadnjih kuća u zaseoku Šupljia stijena. Silaznom putanjom se dolazi do mosta Opačac. Sa mosta se kratko vratiti

mo do staze koja vodi prema selu Podgor, a zatim se odvajaju i penjemo prema selu prelazeći izvor Vrelaza bogat piјačom vodom. Preljeipi pogledi ka dolini, staze bogate mediteranskom vegetacijom, mješovita močvarna šuma, odmor i kupanje kod mosta Opačac kao i pejzažna slika sela Dupila čine ovo pješačenje aktaktivnim.

4) Donji Brčeli – most Opačac – Brijegje – Gojnići – Brčeli

Vrijeme pješačenja 2,5 h, dužina 6 km,
visinska razlika 350 m ↗

Kružna staza počinje kod manastira Donji Brčeli i vodi prema mostu Opačac. Hodajući nizvodno dolinom rijeke Orahovštice nailazimo na priključnu stazu kojom se penjemo do sela Brijegje sa svojim karakterističnim stariim dijelom. Na kraju sela, kod crkve, staza ide dalje prema zaseoku Gojnići od kojeg se ubrzo stiže do manastira Donji Brčeli.

5) Brčeli - Tomići- Brčeli

Vrijeme pješačenja 1 ½ h, dužina 4 km,
visinska razlika 120 m ↗

Kratka, lagana, kružna šetnja od sela Brčeli do komšijskog sela Tomići. Usput, vrijedi pogledati urušenu Crkvu Sv. Mučenika Eustaquija smještenu u šumi nedaleko pored staze. U ulazu u selo Tomići se nalazi izvor bogat pitkom vodom. Prolazeći kroz očuvano selo Tomići gdje se mogu vidjeti ljeplji primjeri stare arhitekture kuća, izlazi se na asfaltni put kojim se ubrzo stiže nazad u Brče.

6) Brijegje- vrh Bjelasice

Vrijeme pješačenja 2 h, dužina 5 km,
visinska razlika 300 m ↗

Od sela Brijegje hodajući makadamskim putem se dolazi do najvišočje tačke regiona Crmnica- vrha Bjelasice (556 m). Sa ovog vrha se pruža jedinstveni pogled na Skadarško jezero, dolinu Orahovštice, Virpazar kao i planinske oblasti sjevera Albanije i Crne Gore.

7) Dupilo-Popratnice- Komarno

Vrijeme pješačenja 1 ½ h, dužina 5km,
visinska razlika 250 m ↗ 150 m ↘

Staza počinje iz središnjeg dijela sela Dupilo. Preko najvišočje zaseoka Popratnice staza prolazi kroz šumom obrasle usamljene doline, i stiže u selo Komarno, koje se nalazi iznad Skadarškog jezera. Sa impresivnih kraskih platova (kamenih ploča) se pruža pogled prema jezeru. Iz sela Komarno se možemo uključiti na pješačku stazu koja ide prema selu Poseljani i dalje prema Rijeci Crnojevića.

8) Komarno-vidikovac Zaboj-Komarno

Vrijeme pješačenja 1 ½ h, dužina 4 km,
visinska razlika 150 m ↗

Iz Komarne počinje kružna pješačka staza prema jednom od najljepših vidikovaca Skadarškog jezera. Pogled sa vidikovca se pruža prema prirodnim vodenim kanalima (nalik fjordovima) sjeverozapadnog dijela jezera, zatim daleko prema planinama Sjevera kao i prema gradu Skadru u Albaniji. Na samoj obali jezera, u ribarskome selu Relja, na idiličnom imanju, postoji mogućnost konzumiranja ribljeg menija (isključivo po naružbi).

9) Bračeni-Dupilo

Vrijeme pješačenja 2h, dužina 4km,
visinska razlika 350 m ↗ 100 m ↘

Staza vodi iznad doline rijeke Orahovštice preko sela Bračeni do Dupila. Izgradnja impresivnog puta u prvoj dijelu je započeta od strane austrijske monarhije početkom XX vijeka i zahtjeva oprez prilikom hodanja. Zatim kroz šumu i između kraskih brda se stiže do Dupila. U Dupilu se možemo uključiti na staze koje vode prema rijeci Orahovštiči ili prema Komarnu.

we return briefly to the path that leads to the village of Podgor, and then we separate and climb towards the village, crossing the source of Vrelaza, rich in drinking water. Beautiful views of the valley, trails rich in Mediterranean vegetation, mixed swamp forest, rest and swimming by the bridge Opačac as well as the landscape of the village Dupila make this hike diverse.

4) Donji Brčeli – most Opačac – Brijegje – Gojnići – Brčeli

Hiking time 2,5 h, distance 6 km, altitude 350 m ↗

The circular path starts at the Donji Brčeli monastery and leads to the Opačac bridge. Walking downstream through the valley of the river Orahovštice, we come across a connecting path that leads to the village of Brijegje with its characteristic old part. At the end of the village, near the church, the path goes further towards the hamlet of Gojnići, from which you will soon reach the monastery of Donji Brčeli.

5) Brčeli - Tomići- Brčeli

Hiking time 1 ½ h, distance 4 km, altitude 120 m ↗

A short, easy, circular walk from the village of Brčeli to the neighboring village of Tomići. Along with it, it is worth looking at the collapsed Church of the Holy Martyr Eustachius located in the woods not far from the trail. At the entrance to the village of Tomići there is a spring rich in drinking water. Passing through the preserved village Tomići where you can see beautiful examples of old house architecture, you come out on the asphalt road which soon leads back to Brče.

6) Brijegje- top of Bjelasica

Hiking time 2 h, distance 5 km, altitude 300 m ↗

From the village of Brijegje, walking on a macadam road, you reach the highest point of the Crmnica region - the top of Bjelasica (556 m). This peak offers a unique view of Skadar Lake, Orahovštice Valley, Virpazar and the mountainous areas of northern Albania and Montenegro.

7) Dupilo-Popratnice- Komarno

Hiking time 1 ½ h, distance 5km, altitude 250 m ↗ 150 m ↘

The trail starts from the central part of the village Dupilo. Across the highest hamlet of Popratnica, the trail passes through a forest-covered lonely valley, reaching the village of Komarno, which is located above Skadar Lake. The impressive karst

6) Brijegje- vrh Bjelasice

Vrijeme pješačenja 2 h, dužina 5km,

visinska razlika 300 m ↗

Od sela Brijegje hodajući makadamskim putem se dolazi do najvišočje tačke regiona Crmnica- vrha Bjelasice (556 m). Sa ovog vrha se pruža jedinstveni pogled na Skadarško jezero, dolinu Orahovštice, Virpazar kao i planinske oblasti sjevera Albanije i Crne Gore.

Legenda:

«Gumno»: okrugao, od kamena ozidan prostor za vršidbu žitarica

«Zgrade»(Terase): obradive površine manjih dimenzija ojačane suvremenom, terasasto (kaskadno) poredjane služe za sadnju žitarica i povrća. Po ivicama međa je sađena vino loza.

«Mlinovi»: pokrenuti sa vodom, služili za mlijevanje kukuruza i ostalih žitarica.

«Kameni mostovi»: građeni od «klesanog» kamena krenčačkog porijekla, sa vrlo malo vezivnog materijala.

«Seoske crkve»: svako selo ima i svoju pravoslavnu crkvu u čijem dvorištu se nalazi ujedno i groblje. U selima Gornji Brčeli, Donji Brčeli, Orahovo i Dupilo se nalaze i manastiri sa sveštenstvom.

«Polje»: plodne kraške oranice većih dimenzija.

«Bunar»: podzemni rezervoar pitke vode, sazidan od kamena.

Accommodation and gastronomy

Kampovi - Camps

Camp "Podkraj" Dupilo, +38266136419, camppodkraj12@gmail.com

Camp "Sunny Hill", 1 x bungalow, Dupilo, +38268655014

Camp Radoman, Bračeni, +38269081377, vasiljenikolar@gmail.com

Nature holidays "OK Koral", organic farm and glamping, Orahovsko polje +38268621891 okkoralclub@gmail.com www.okkoral.me

Smještaj - Accommodation

Riverside, 2 x apartments, Dupilo +38267006059 budodj2@gmail.com

Etno House Đurović , stone house, Dupilo +382 68 044 091 bizniscg@gmail.com

Apartmani Đurović, 4x Apartments, Dupilo +382 67 173 423 djurovicapartmani@gmail.com

Orahovo Cottages, 4 x wooden houses, Orahovsko polje +38267 040 277 djurikomilan@gmail.com

Renta kuća Orahovo, stone house, Orahovo +38267088007

Hoopoe Glamping , 4x glamping tents, Bračeni, +382 68 394 893 www.hoopeglamping.com team@hoopoeglamping.com

Apartments Stella, 2 x Apartments, Bračeni, +38269081377 vasiljenikolar@gmail.com

Holiday Home Djekljak , house for rent, Dupilo +38267257399 puro@t-com.me

Gazdinstvo "Guvno", Stone villas and wooden houses, Tomići, +382 67 854 444 www.guvno.me gazdinstvoguvno@gmail.com

Brioni, Mikovići, 2 x Apartments, +382 69 588 567

Apartments Andjela, Mikovići, 3x Apartments, +382 67 979 590

Vinarija - Winery

Vinarija Kopitović, Donji Brčeli, +382 69 060222 www.vinarjakopitovic.com kopitovicbrccell@gmail.com

Domaći proizvodi - Domestic products

Purlija Andrija, Orahovsko polje +38266132979

Gazdinstvo "Mašanović", Propratnice, +38268230270

Degustacija - Gastronomy (only on reservation)

Tanja Dajković, Dupilo, local specialties, homemade honey and wine +38268048440

Family Vujović, Relja, fish specialties, +381692880270

The legend

"Gumno": a round, stone-walled space for threshing grain

"Gardens" (Terraces): arable land of smaller dimensions reinforced with drywall, terraced (cascading) arranged for planting cereals and vegetables. A vine was planted along the edges of the border.

"Mills": powered by water, used for grinding corn and other cereals.

"Stone bridges": built of "carved" stone of limestone origin, with very little bonding material.

"Village churches": each village has its own Orthodox church, in the yard of which there is also a cemetery. There are monasteries with priests in the villages of Gornji Brčeli, Donji Brčeli, Orahovo and Dupilo.

"Field": fertile karst arable land of larger dimensions.

"Well": an underground reservoir of drinking water, built of stone.